

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát č. 6

Ústí nad Labem

okresní pracoviště Teplice

Inspekční zpráva

Střední odborné učiliště

Střední odborné učiliště stavební, Odborné učiliště a učiliště

Teplice, Fráni Šrámka 1350

IZO: 000 497 088

Zřizovatel: MŠMT ČR

Školský úřad: Teplice

Č. jednací	067-258/98-03404
Signatura	kf5zs201

OBSAH

1. ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce.....	3
1.3 Složení inspekčního týmu.....	3
1.4 Ředitel(ka) SOU.....	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM SOU	4
2.1 Výchovně vzdělávací program SOU, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty.....	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu SOU	4
2.3 Přehled o počtu žáků, tříd a učebních skupin	5
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání.....	6
3. ŘÍZENÍ SOU	7
3.1 Koncepční záměry SOU. Plánování.....	7
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	8
3.3 Odborné a pedagogické řízení	9
3.3.1 Organizační struktura školy	9
3.3.2 Organizace praktického vyučování.....	11
3.3.3 Personální struktura SOU.....	11
3.3.4 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů a mistrů odborné výchovy	11
3.4 Kontrolní systém SOU. Kontrola a hodnocení.....	11
3.5 Informační systém SOU - vnitřní a vnější.....	12
3.6 Vedení povinné dokumentace.....	12
3.7 Výroční zpráva.....	12
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	13
4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .14	
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	14
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek SOU	15
4.3 Hodnocení SOU z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků). Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích	16
4.4 Hodnocení SOU z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků	24
4.5 Hodnocení SOU z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů	24
4.6 Hodnocení výchovného poradenství.....	25
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost středního odborného učiliště.....	26
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí SOU	26
5. ZÁVĚR	29
5.1 Závěry inspekce	29
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti SOU	30
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu.....	31
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolovaného SOU stvrzující převzetí zprávy	31
5.5 Další adresáti zprávy	31

1. ÚVOD

1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti středního odborného učiliště, dále jen SOU, dle § 18, odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.).

2 Termín inspekce

19. - 23. 10. 1998

3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Ing. Josef T o m a n

Členové týmu: PhDr. Bartoloměj Javorský, Marta Dolinská, Mgr. Radek Dlouhý,
Mgr. Věra Heřmánková

4 Ředitel(ka) SOU

Mgr. Ivan H r o d e k

5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Povinná dokumentace dle platných právních norem, schválená učební dokumentace - učební plány a učební osnovy, tematické časové plány, výběr písemných a dílenských prací žáků, zápisy z porad, organizační řád, pracovní řád, vnitřní řád školy, hospodářská dokumentace související s efektivitou přidělených vynakládaných prostředků, klasifikační přehledy, žákovské průkazy.

2. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM SOU

1 Výchovně vzdělávací program SOU, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Na středním odborném učilišti se vyučují následující obory:

- zedník 36-61-2
- tesař 36-63-2
- truhlář - dřevěné konstrukce 35-55-2/02
- mechanik opravář strojů a zařízení 24-66-2/02
- mechanik opravář silničních motorových vozidel 24-66-2/09
- instalatér 36-78-2
- malíř 36-75-2
- lakýrník 24-39-2
- klempíř 24-39-2

Na odborném učilišti jsou vyučovány tyto obory:

- zednické práce 36-44-2
- truhlářské práce ve stavebnictví 36-85-2/02
- malířské a natěračské práce 36-94-2/01
- lakýrnické a natěračské práce 36-94-2/02
- samostatná třída OU (pro žáky s nedokončenou zvláštní školou)

Učiliště má ve svém vzdělávacím programu následující obory:

- stavební výroba 36-86-0
- malířské a natěračské práce 36-97-0/03
- kurz základního vzdělávání

Veškeré výše uvedené učební obory jsou schváleny a jsou v souladu se zařazením do sítě škol.

2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu SOU

Škola umožňuje nad rámec standardní výuky žákům studium v nepovinných předmětech např. výchova k rodičovství a práce s počítačem. Na škole si žáci mohou dokončit povinnou školní docházku.

3 Přehled o počtu žáků, tříd a učebních skupin

Teoretická výuka

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
1.	247	Z/T1	zedník, tesař	31	0	0
		TR 1	truhlář	25	0	0
		MOSV 1	MOSMV	26	0	0
		MOS MV/S Z 1	MOSMV, MOSZ	26	0	0
		IK 1	instalatér, klempíř	27	0	0
		ZP 1	zednické práce	12	0	0
		ZP 1 D	zednické práce	11	0	0
		TRP 1	truhlářské práce	13	0	0
		SAT 1	bez oboru	13	0	0
		SV 1A	stavební výroba	19	0	0
		SV 1B	stavební výroba	20	0	0
		SV1/M N D	stavební výroba, malíř natěrač	24	0	0
2.	198	Z 2	zedník	22	0	0
		TR 2	truhlář	19	0	0
		MOS MV 2	MOSV	25	0	0
		MOS MV/S Z 2	MOSMV, MOSZ	32	0	0
		IK 2 D	instalatér, klempíř	25	0	0
		TZ 2 D	truhlář, zedník	18	1	0
		ZP 2	zednické práce	7	0	0
		ZP 2 D	zed.práce, mal. a nat. práce	14	5	0
		TRP 2	truhlářské práce	8	0	0
		SV 2	stavební výroba	11	0	0
		SV 2/MN D	stavební výroba, malířské a natěračské práce	17	0	0
3.	16	ZP 3	zednické práce	8	0	0
		TRP 3	truhlářské práce	8	0	0
Celkem						
	461	25		461	6	0

Poznámka: Na škole jsou ještě další dvě třídy ZK 1 se 17 žáky a ZK 2 s 18 žáky, kteří si dokončují základní vzdělání v rámci další nabídky vzdělávacího programu školy.

Praktická výuka

Kód a název oboru	Počet žáků	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
		počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách
36-61-2/00 zedník	53	22	31	-	-
33-56-2/02 truhlář	53	26	27	-	-
33-63-2/00 tesař	9	9	-	-	-
24-66-2/02 MOSZ	22	13	9	-	-
24-66-2/09 MOSMV	88	39	49	-	-
24-35-2/02 klempíř, stav. výroba	22	16	6	-	-
37-78-2/00 instalatér	30	11	19	-	-
36-97-0/03 malíř - natěrač	20	13	7	-	-
36-86-0/00 stavební výroba	71	50	21	-	-
36-85-2/02 tesařské a truhlářské práce	28	13	8	7	-
36-44-2/00 zednické práce	43	22	12	9	-
36-94-2/02 malíř - natěrač	9	-	9	-	-
bez oboru samostatná třída	13	13	-	-	-
Celkem	461	247	198	16	

Na smluvních pracovištích praktického vyučování

Kód a název oboru	Počet žáků	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník	
		počet žáků	počet pracovišť	počet žáků	počet pracovišť	počet žáků	počet pracovišť	počet žáků	počet pracovišť
36-61-2 zedník	53	22	3	31	4	-	-	-	-
24-66-2/09 MOSMV	88	39	-	49	20	-	-	-	-
36-78-2/00 instalatér	30	11	-	19	1	-	-	-	-
36-97-0/03 malíř-natěrač	20	13	-	7	1	-	-	-	-
36-86-0/00 stavební výroba	71	50	7	21	3	-	-	-	-
36-44-2/00 zednické práce	43	22	3	12	2	9	2	-	-
Celkem	305	157	13	139	31	9	2		

4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Střední odborné vzdělání, odborná příprava pro výkon povolání

3. ŘÍZENÍ SOU

1 Koncepční záměry SOU. Plánování

SOU stavební, OU a U, Fráni Šrámka 1350, Teplice, bylo v minulosti koncipováno jako vzdělávací zařízení státního podniku Vodní stavby Praha, a proto struktura vyučovaných učebních oborů odpovídala především potřebám tohoto stavebního gigantu.

S delimitací z Vodních staveb a získáním právní subjektivity (od 1. 5. 1991) začalo SOU vyučovat učební obory z oblasti stavebnictví a strojírenství, které vycházely vstříc potřebám celého regionu.

Od 1. 1. 1998 došlo v rámci optimalizace škol ke sloučení SOU stavebního, OU a U v Teplicích se SOU, OU a U stavebním v Duchcově, kdy nástupnickou organizací se stalo SOU stavební, OU a U Teplice, Fr. Šrámka 1350.

Tak, jak se mění vnější podmínky, prochází SOU neustálou transformací. Struktura učebních oborů je dle poptávky plynule obměňována. Hlavní myšlenkou vedení SOU je postupně vytvořit ze stávajícího výukového zařízení regionální vzdělávací centrum s výukou v oborech SOU, OU a U, umožňovat rekvalifikaci, vykonávat kvalifikační zkoušky a zachovat toto vzdělávací zařízení jako akreditované školící středisko firmy KNAUF.

Aktivity školy nejsou voleny samoučelně, vycházejí z potřeb teplického regionu a jsou vždy projednávány s příslušnými partnery, kterými jsou zejména:

- základní školy okresu Teplice,
- ostatní střední školy a učiliště,
- Školský úřad v Teplicích,
- Úřad práce v Teplicích,
- Městský úřad v Teplicích,
- stavební firmy, autoopravny a autosalóny.

Kontakty školy se neomezují pouze na domácí partnery, ale činnost je vyvíjena i v oblasti zahraniční spolupráce. Cílem těchto aktivit je především využití zkušeností v uplatňování odlišných systémů výuky a možnost získání nejmodernějších technických poznatků. Velice cenné jsou např. zkušenosti ze vzdělávacích zařízení v SRN a Dánsku. SOU stavební, OU a U je svojí velikostí zařízením, jež má minimálně regionální význam.

I nadále předpokládáme věnovat pozornost zdravotně postižené mládeži, zejména žákům zvláštních (speciálních) škol a zachovat výuku na odborném učilišti.

Dlouhodobý plán strategického charakteru s výhledem do několika let v písemné podobě v době inspekce zpracován nebyl. Existuje pouze v představách vedení školy, které jsou založeny na informacích získaných na základě spolupráce se školským úřadem, úřadem práce a případně dalšími institucemi informujícími o uplatnění, kvalitě a potřebě absolventů stavebních oborů vyučovaných na tomto zařízení. Dle sdělení ŘŠ je pro vypracování takového strategického plánu rovněž mj. také zapotřebí disponovat kvalitními informacemi o strategii vývoje učňovského školství jako celku.

Velmi dobře je zpracován roční plán výchovně-vzdělávací práce na šk. r. 1998/99, který obsahuje následující hlavní části:

- Organizace školního roku
- Hlavní úkoly
- Teoretické vyučování

- Praktické vyučování
- Výchova mimo vyučování
- Poradní orgány ředitele
- Kalendářní plán na jednotlivé měsíce jako podklad pro měsíční plány

Operativní plánování potom vyplývá rámcově z kalendářního plánu na celý rok a konkrétně potom z porad vedení školy organizovaných ŘŠ za účasti příslušných zástupců a ved. vychovatele (cca 2x do měsíce), a následujících porad pedagogických pracovníků řízených jednotlivými zástupci.

Dále byl předložen plán pracovních porad ředitele školy na pololetí, plán kontrolní a hospitační činnosti, plán exkurzí a plán s požadavky metodických komisí včetně výchovného poradce i činnosti drogového preventisty.

Veškeré předložené plány a zápisy z porad mají standardní podobu jsou věcné a konkrétní s určením termínu a odpovědnosti.

Odloučené pracoviště SOU v Duchcově plánuje jednotlivé konkrétní činnosti samostatně, ideově však vychází z celoročního plánu SOU jako jednoho vzdělávacího zařízení.

System plánování na úrovni taktické a operativní je velmi dobře propracován a je funkční. Dlouhodobější výhled z hlediska strategie existuje pouze v představách vedení školy, přesto lze tuto oblast činnosti vedení školy hodnotit spíše nadprůměrně.

2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

ČŠI během této KI neshledala zásadní rozpory mezi schválenými učebními dokumenty – učebními plány a osnovami na jedné straně, rozvrhem hodin, tematickými časovými plány, zápisy v třídních knihách a poznámkami žáků na straně druhé. Kontrola v tomto smyslu byla provedena na reprezentativním vzorku tříd a oborů charakteristických pro toto zařízení a na základě provedených hospitací. Pokud byly v tomto ohledu shledány určité diference v úpravách učebních plánů co se týče hodinové dotace nebo probírané látky v porovnání s osnovami, byly úpravy provedeny v souladu s poznámkami v platných učebních dokumentech. Jedná se v tomto případě zejména o možnost desetiprocentní úpravy učebních plánů a třicetiprocentní přizpůsobení předmětových osnov místním podmínkám.

ČŠI doporučuje, aby v případě realizace povolených úprav byly zvlášť pro potřeby školy vypracovány již upravené učební plány a tyto byly schváleny vedením školy na základě doporučení předmětových komisí. V době inspekce tyto upravené učební plány k dispozici nebyly, bylo však možno shledat v jiných dokumentech, že tyto úpravy byly prováděny na základě doporučení předmětových komisí.

Rezervy v tomto směru jsou spíše v oblasti formální než v oblasti věcné. Povolené úpravy učebních plánů by měly být zaznamenány, včetně schválení vedením školy. V tomto směru lze hodnotit školu jako průměr.

3 Odborné a pedagogické řízení

.1 Organizační struktura školy

Tato je dána organizačním schématem, které je součástí velmi dobře zpracovaného “Organizačního řádu” školy, který má tyto základní části:

Část “A”-Úvodní ustanovení, které je dále členěno do těchto kapitol:

- Ustanovení o organizačním řádu
- Základní ustanovení o organizaci
- Předmět činnosti SOU staveb., OU a U
- Statutární orgány a zastupování organizace
- Organizace SOU staveb., OU a U

Část "B"-Zaměstnanci a zaměstnanecké vztahy členěné do následujících kapitol:

- Ředitel organizace (SOU staveb., OU a U)
- Poradní orgány ředitele
- Zástupce ředitele pro praktické vyučování
- Zástupce ředitele pro ekonomickou činnost
- Zástupce ředitele pro teoretické vyučování
- Vedoucí odloučeného pracoviště
- Vedoucí vychovatel
- Vedoucí stravování
- Referent pro technickou správu – správa budov
- Vrchní mistr odborného výcviku
- Zaměstnanci organizace
- Ekonomické zajištění provozu SOU staveb., OU a U
- Ostatní povinnosti organizace
- Závěrečná ustanovení

Z organizačního schématu potom jednoznačně vyplývá, že ŘŠ je přímým nadřízeným svých čtyř zástupců - ZŘ pro praktické vyučování, ZŘ pro ekonomickou činnost, ZŘ pro teoretické vyučování a Vedoucí odloučeného pracoviště Duchcov, který je současně statutárním zástupcem ředitele školy. Tento zodpovídá za činnost referenta technické zprávy, vrchní mistry odborného výcviku a vedoucího učitele. ŘŠ je současně přímým nadřízeným vedoucího vychovatele. ZŘ pro teoretické vyučování odpovídá za teoretickou výuku, výchovné poradenství a metodické komise. ZŘ pro praktické vyučování řídí vrchní mistry OV a dále má na starosti vývoj oborů, rekvalifikace a kvalifikační zkoušky. ZŘ pro ekonomiku zodpovídá za informační systémy a stravování, vedoucí vychovatel kromě toho, že řídí činnost vychovatelů má dále na starosti penzion, VHČ, režijní pracovníky, pokojské a vrátné.

V loňském školním roce došlo v rámci optimalizace ke sloučení SOU stav. Teplice a SOU stav. Duchcov. Pozitivem byla úspora na úseku administrativním a možnost otevření oborů, pro které by školy existující samostatně neměly dostatek zájemců. Ze SOU stavebního Duchcov bylo vytvořeno odloučené pracoviště se stálým sborem, zajišťující komplexní výuku. Jako neefektivní lze hodnotit zachování vedoucích míst pod jiným označením: v čele je vedoucí odloučeného pracoviště (dříve ŘŠ) jmenovaný dle vyhlášky o středních školách ředitelem SOU. Veden je jako nepedagogický pracovník bez přímé vyučovací povinnosti. Dále je ustanoven i vedoucí učitel (dříve ZŘŠ) a VMOV. Vedoucí učitel zajišťuje a řídí chod teoretického úseku. Jeho vlastní činnost lze hodnotit jako dobrou, přesto je třeba konstatovat, že § 27 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb. stanovuje zavedení funkce vedoucího učitele na odloučených pracovištích teoretického vyučování do počtu 7 tříd. Odloučené pracoviště

Duchcov je však komplexní a má 11 tříd. Vedoucí odloučeného pracoviště v Duchcově a zástupce ředitele pro praktické vyučování v Teplicích nejsou vedeni jako pedagogičtí pracovníci a proto nemají stanovenou míru vyučovací povinnosti ve smyslu "nařízení vlády" č. 68/1997 ze dne 12. 3. 1997. Tuto skutečnost ředitel školy opírá o předložené závěry z porad s ekonomy a řediteli ŠÚ konané 9. a 10. 6. 1998 v Novém městě nad Metují organizovaným MŠMT.

Povinnosti a zodpovědnost vedoucích pracovníků je dostatečně odpovídajícím způsobem stanovena výše uvedeným organizačním řádem školy.

Organizační struktura školy vcelku odpovídá školským zařízením daného druhu a typu a neodporuje právním normám. Poněkud nestandardní je organizace řízení odloučeného pracoviště v Duchcově, které by bylo možno přehodnotit z hlediska efektivnosti vynakládaných prostředků. Organizační řád je naopak zpracován velmi dobře. Hodnocení průměrná úroveň.

.2 Organizace praktického vyučování

Jedná se o učiliště kde je velmi dobře propracována metodika zajištění odborného výcviku pro jednotlivé učební obory. Odborný výcvik řídí a za něj zodpovídá zástupce ředitele pro praktickou výuku. Zároveň řídí práci 4 VMOV a 38 MOV. U všech učebních oborů je zajištěna skupinová výuka pod vedením vlastních MOV. Evidence odborného výcviku je vedena v Deníku evidence OV u všech skupin.

Odborný výcvik probíhá na dvou stálých základních pracovištích a to na OP Žalany a OP Duchcov a dále na smluvních pracovištích, s kterými je sepsána dohoda dle § 15 odst. 3 vyhlášky č. 354/1991 Sb.

OP Duchcov :

1. instalatér
2. klempíř
3. truhlář
4. tesař
5. malíř - natěrač

Odborný výcvik učebního oboru zedník a zednické práce se provádí jednak na stavebním dvoře v Duchcově pro první ročníky a na smluvních pracovištích SPV.

OP Žalany:

1. truhlář
2. tesař
3. mechanik opravář pro stroje a zařízení
4. mechanik opravář pro silniční motorová vozidla

Odborný výcvik učebního oboru zedník, zednické práce a stavební výroba se provádí jednak na SOU v Teplicích a na smluvních pracovištích.

Učiliště má zpracovanou učilištní směrnici o proplácení produktivní práce dle platné vyhlášky č. 314/1997 Sb. Všichni žáci jednotlivých učebních oborů jsou proškolení na začátku školního roku z BOZP a potom při přechodu na každé nové pracoviště. O tomto přezkoušení - proškolení jsou vedeny záznamy v zápisníku bezpečnosti každého žáka.

Organizace odborného výcviku na této škole je velmi náročná, vzhledem ke skloubení plnění učebních osnov v průběhu celého školního roku a též zajištění

produktivní práce pro žáky. Z tohoto důvodu ČŠI hodnotí tento bod jako spíše nadprůměrný.

.3 Personální struktura SOU

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	Plně způsobilí		Jen odborně		Jen pedagogicky		Bez způsobilosti	
	Interní	Externí	Interní	Externí	Interní	Externí	Interní	Externí
Učitelé	12	0	5	0	0	0	3	0
Mistři OV	7	0	6	0	0	0	28	0
Vychovatelé	3	0	6	0	0	0	0	0
Celkem	22	0	13	0	0	0	31	0

.4 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů a mistrů odborné výchovy

Škola vychází dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v maximální možné míře vstříc, protože si vedení školy uvědomuje, že zejména v poslední době dochází k zásadním pokrokům v technologiích vyučovaných oborů, což se zejména týká oborů stavebních.

Šest pracovníků absolvovalo odborné školení pro stavbu lešení, po dvou pracovnících se účastnilo kurzů montáže sádkartonů a protipožárních stěn. Absolvované kurzy se netýkaly pouze odbornosti v oborech, ale též výchovné části VVČ – jedna účast na semináři pro vedoucí pracovníky DM, dva pedagogové se účastnili kurzu s protidrogovou problematikou, jeden kurzu arteterapie.

Po této stránce lze hodnotit školu jako spíše nadprůměrnou.

4 Kontrolní systém SOU. Kontrola a hodnocení

Tento lze rozdělit na kontrolní systém výchovně-vzdělávacího procesu a ostatní kontroly. Hospitace jsou velmi pečlivě naplánovány na celý rok dopředu po jednotlivých měsících, ředitel školy vykoná ročně přibližně 10 hospitací, jeho zástupci 15 až 20 za školní rok. Z těchto jsou pořizovány zápisy obsahující potřebné informace.

Ostatní kontroly jsou prováděny jednak průběžně a jednak jsou tyto předmětem více méně pravidelných porad vedení i porad pedagogických, jejichž nedílnou součástí je mimo jiné kontrola plnění úkolů.

Hodnocení je prováděno pravidelně 1x za měsíc a pokud by se jednalo o zásadní změny potom jsou tyto projednávány přímo s jednotlivými pracovníky. Pokud k zásadním změnám nedochází je hodnocení projednáváno 1x za půl roku až 1x za rok. Závěry těchto hodnocení se mj. promítají i do nadtarifních složek platu jednotlivých pracovníků. Pravidla pro přidělování odměn a osobního příplatku jsou v obecné poloze stanovena a pracovníci jsou s těmito seznámeni.

Škola v tomto směru nevybočuje ze standardu srovnatelných zařízení, převažují pozitivní závěry, proto je v tomto bodě hodnocena spíše nadprůměrně.

5 Informační systém SOU - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je založen na poradách vedení školy a poradách zástupců ředitelů jednotlivých úseků. Ze všech těchto porad jsou pořizovány zápisy a z těchto nejdůležitější informace jsou k dispozici na obecně známých místech ve škole (nástěnky ve sborovně, kabinety, chodby apod.). Závažná sdělení jsou předkládána v písemné formě proti podpisu.

Velmi významnou roli ve vnitřní komunikaci na tomto zařízení hraje rovněž přímý osobní kontakt jak mezi vedením školy a pedagogy tak i mezi vyučujícími navzájem.

ČŠI doporučuje, aby byly zápisy stvrzovány mimo vlastního zapisovatele ještě také ověřovatelem zápisu z řad zainteresovaných pracovníků.

Základ informačního systému mezi školou a rodičovskou veřejností tvoří žákovské (učňovské) knížky, kam je zapisována klasifikace a vzkazy rodičům, resp. zákonným zástupcům. Jsou pravidelně organizovány třídní schůzky zhruba uprostřed klasifikačního období a rodiče vědí, že vyskytnou-li se problémy, mají možnost návštěvy školy i mimo třídní schůzky. Naopak, jestliže škola není spokojena s docházkou, chováním či prospěchem žáka, vedení školy se buď písemně či telefonicky průběžně kontaktuje s jejich zákonnými zástupci.

Komunikace s ostatní nerodičovskou veřejností se realizuje jednak po linii více méně pravidelných kontaktů s organizacemi, se kterými škola spolupracuje (ZŠ, ŠÚ, ÚP, MÚ, firmy...) a jednak prostřednictvím propagačního materiálu případně využíváním masmédií.

Informační systém je na tomto učilišti velmi dobře a profesionálně ošetřen. Hodnocení nadprůměrné.

6 Vedení povinné dokumentace

Škola vede předepsanou povinnou dokumentaci ve smyslu § 38a zákona č. 258/1996 Sb. Dokumentace je vedena přehledně a průkazně na platných tiskopisech SEVT.

Povinná dokumentace na domově mládeže je vedena a má dobrou administrativní úroveň. Při namátkové kontrole bylo zjištěno, že jsou používány neplatné tiskopisy "Osobní spis žáka". V několika osobních spisech scházely některé údaje.

Vzhledem k některým nedostatkům ve vedení povinné dokumentace v domově mládeže, lze celkově hodnotit tuto činnost školy jako průměrnou.

7 Výroční zpráva

Tato je vypracována na základě metodiky zadané ŠÚ v Teplicích a v podstatě obsahuje veškeré potřebné informace požadované legislativou tj. zák. č. 139/95, § 17e odst. (2) a (3).

ČŠI v tomto smyslu napříště doporučuje poněkud rozvést v odst. (2), písm. a) uvedené legislativy - charakteristiku školy tak, aby bylo možno získat podrobnější informace o škole a dále pak celou výroční zprávu uspořádat tak, aby ještě lépe vystihovala osnovu, která je dána uvedenou legislativou.

Úroveň vypracování výroční zprávy má po obsahové stránce některé rezervy, proto je hodnocena průměrně.

8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

ČŠI na základě analýzy příjmů a výdajů za minulý školní rok a letos k 30. 9. 1998 nezjistila neefektivní využívání přidělených finančních prostředků. Vše co bylo pořizováno přímo souviselo s výukou dle schválených učebních dokumentů, popř. s požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

ČŠI v souvislosti s efektivností využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu doporučuje vyřešit otázku přebytečného vedoucího místa na odloučeném pracovišti v Duchcově (viz kap 3.3.1).

Po materiálně-technické stránce efektivnosti využívání přidělených finančních prostředků je vše v pořádku, rezervy v tomto směru jsou však v personální organizaci a struktuře.

Hodnocení - v materiálně-technické části silně převažují pozitiva, hodnoceno jako nadprůměr, personální stránka vykazuje v tomto ohledu rezervy - podprůměrné hodnocení.

4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Střední odborné učiliště vzniklo v roce 1973 jako moderní komplex podniku Vodních staveb pro severočeský region, slučující teoretickou výuku a domov mládeže. Pro odborný výcvik byly vybudovány nové moderní dílny v areálu Žalany.

Pro teoretickou výuku je v současné době k dispozici celkem 12 učeben, které jsou rozděleny po jednotlivých podlažích podle oborů. Jedná se o podlaží stavebních předmětů, podlaží strojních předmětů a podlaží všeobecně vzdělávacích předmětů. Pro učitele všech předmětů jsou k dispozici vhodně vybavené kabinety. Pro žáky v teoretické výuce jsou k dispozici šatny, kde každý žák má vlastní uzamykatelnou skříňku.

Velký důraz je kladen na vybavenost dalších odborných učeben. V současné době má učiliště k dispozici ještě další 4 odborné učebny (v prostorách SOU) zařízeny pro výuku učňů zedníků - specialistů na montáž suchých staveb. Učebny jsou vybaveny modely firmy KNAUF a VELUX. V jedné z těchto odborných učeben je umístěn i řídicí pult, ze kterého se ovládá samočinně stahovací plátno, video a TV. Další specializovanou učebnou je učebna výpočetní techniky, která je vybavena 9 počítači řady 486.1 a 386.1 Pentium. Dále je v učebně čtecí zařízení k počítači Scanner Primax a 2 tiskárny.

Všechny učebny jsou vybaveny standardním školním nábytkem. Ve všech učebnách jsou k dispozici videopřehrávače a TV, v učebnách českého jazyka a cizího jazyka navíc magnetofon a gramofon. V současné době mají učitelé k dispozici 164 odborných videokazet.

Tři učebny jsou vybaveny televizním okruhem, k němuž patří i tři čtecí kamery. V odborné učebně pro výuku strojních předmětů je umístěn funkční model automobilu. Na chodbě stavebního podlaží jsou rozmístěny stále výstavy jednotlivých stavebních firem a stavebních materiálů. Učebnice jsou žákům zapůjčovány ze školní knihovny. Odborná literatura pro vyučující je průběžně doplňována.

Výuka tělesné výchovy probíhá v moderní tělocvičně, která svou velikostí patří mezi největší v okrese. Tělocvična je vybavena veškerým dostupným náradím. V budově školy je i posilovna, která je využívána nejen v hodinách tělesné výchovy, ale i mimo vyučování. V blízkosti školy je vlastní malé hřiště na odbíjenou a v celoročním pronájmu od TJ Hvězda Trnovany škvárové hřiště na kopanou a lehkou atletiku.

Odborný výcvik je zajištěn na dvou pracovištích a to na odloučeném pracovišti v Žalanech a na OP Duchcov.

OP Žalany: zahrnuje čtyři objekty pro učební obory mechanik opravář pro stroje a zařízení, mechanik opravář pro silniční motorová vozidla, truhláře a tesaře.

1. učňovská dílna truhlárna	500 m2 obor truhlář, tesař
2. učňovská dílna truhlárna	210 m2 obor truhlář, tesař
3. hala mechaniků opravářů	900 m2 obor MOSZ a MOSMV
4. sociální budova
jídelna, šatny	210 m2 zajištěna teoretická výuka,

Tyto objekty jsou vyprojektované, postavené a zkolaudované pro výuku učňů. Haly jsou vybavené potřebným strojovým parkem. V současné době dochází k jeho modernizaci. V hale mechaniků opravářů je zřízené pracoviště pro svařování plamenem i elektrickým obloukem.

Vybavení areálu umožňuje jak cvičné, tak i zejména produktivní práce učňů. V sociální budově je výdejna obědů, učebna odborného výcviku, šatny a sociální zařízení pro učně a MOV.

OP Duchcov: vzniklo zrušením učiliště (sloučení SOU Teplice a SOU Duchcov) v Duchově v rámci optimalizace v roce 1998. V současné době má toto odloučené pracoviště k dispozici budovu teoretického vyučování, kde je k dispozici celkem 10 tříd, jak pro odborné, tak i všeobecně vzdělávací předměty. Dále jsou v budově školy umístěny kabinety, kanceláře, sklady, malá posilovna a jídelna.

Další součástí OP je stavební dvůr v Tyršově ulici, kde je zajišťován odborný výcvik pro žáky v učebních oborech:

Klempíř: dílna vybavena potřebným strojovým parkem pro zajišťování odborného výcviku pro všechny ročníky v plném rozsahu.

Instalatér: samostatná dílna, vybavená základním nářadím pro cca 20 žáků tohoto učebního oboru. Jedná se zejména o zajištění odborného výcviku pro žáky I. a II. ročníku. U žáků III. ročníku probíhá odborný výcvik na smluvních pracovištích.

Truhlář: truhlárna velmi dobře vybavena potřebným strojovým parkem. Na této dílně lze plnit učební osnovy odborného výcviku v plném rozsahu. Navíc je zde možné umístit i učně učebního oboru tesař. Součástí stavebního dvora je i nově vybudovaná hala, kde je možné provádět odborný výcvik pro dvouleté učební obory. Hala je vybavena základním nářadím (ponky, svěráky, brusky, vrtačky atd.).

Součástí stavebního dvora je i cvičná učebna pro zednické učební obory, včetně cvičných stěn. V areálu se dále nachází odpovídající sociální zařízení pro učně i ostatní pracovníky, dále kanceláře, jídelna, sklady materiálu a garáže.

Učiliště má ve vztahu k počtu žáků a ke vzdělávacímu programu školy velmi dobré prostorové podmínky. Na velmi dobré úrovni je zajištěno materiální vybavení teoretické výuky i odborného výcviku ve všech učebních oborech. Vybavenost učiliště je funkční a kvalitní, didaktická technika a učebnice jsou zřetelně ve výuce používány. Projevuje se i vlastní tvorba didaktické techniky, vybudování nových odborných učeben ve spolupráci s různými stavebními podniky (firmami) s cílem zachytit a používat ve výuce nové trendy ve stavebnictví (nové materiály, nové techniky - sádrokartony atd.).

Z tohoto hlediska hodnotí ČŠI materiálně technické zabezpečení učiliště jako spíše nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek SOU

Ve všech prostorách školy bylo čisto a teplo, rovněž světelné podmínky v navštívených třídách byly dle subjektivního posouzení dobré. Čistota všech školních prostor svědčí i o dobré práci provozních zaměstnanců. Vybavení tříd je funkční a i starší nábytek je udržován ve velmi dobrém stavu a nenese stopy event. poškození ze strany žáků. Velmi dobré podmínky jsou vytvořeny i pro učitele. Tyto mají k dispozici funkčně zařízené kabinety i sborovnu. Školní prostory jsou vhodně zkulturněny květinami a další výzdobou.

Při kontrole sestaveného rozvrhu bylo zjištěno na SOU Teplice zařazení devíti vyučovacích hodin povinných předmětů v jednom dni (sudý týden - čtvrtek - třída TR 2). Vzhledem k tomu, že vedení školy tuto závadu odstranilo ještě během průběhu inspekce, není toto zjištění součástí protokolu. Rovněž v lichém týdnu bylo zjištěno 9 hodin v jednom dni u třídy MOSMV2. Dvě z těchto hodin však patřili nepovinným předmětům. Tyto jsou většinou řazeny na okraj vyučování. Vzhledem k faktu, že nepovinné předměty navštěvují vždy prakticky všichni žáci třídy, doporučuji zohlednit i tyto případy. V ojedinělých případech dochází z hlediska psychohygieny k nežádoucí situaci, kdy nepovinné předměty

jsou zařazeny i do bloku dopoledního vyučování a “zabírají” v něm tak místo předmětům povinného základu, které pak musí být odsunuty na konec vyučování. Doporučuji problematiku nepovinných předmětů řešit jak v otázce jejich postavení v systému výuky (nejedná se vlastně o skutečnou nabídku a výběr ze strany žáků, přestože žáci o nepovinnosti vědí), tak v rámci denního režimu (rozvrh hodin). Doporučuji tam, kde to umožňují učební plány, zvážit realizaci výuky těchto předmětů jako volitelných. Na OP Duchcov byl rozvrh v souladu s vyhláškou.

Z hlediska psychohygieny doporučuji maximálně omezit zařazování bloků hodin jednoho předmětu, či odučení celé týdenní dotace předmětu v jednom dni. Při cyklickém vyučování (týden teorie - týden praxe) pak dochází k tomu, že se žák setká s předmětem pouze 1x za 14 dní, což je nevyhovující jak z hlediska upevňování vědomostí, tak i hodnocení a klasifikace ze strany vyučujících.

Formou doporučení je řešena organizace přestávek. Na SOU v Teplicích je zařazena dvacetiminutová přestávka po třetí a na OP po čtvrté hodině. Ostatní přestávky jsou pouze pětiminutové. Zařazení pětiminutových přestávek přináší pro školu na jedné straně sice dvě pozitiva. První výhodou je ukončení výuky většinou ve 14 hodin s dobrou návazností na vlakové a autobusové spoje, což je nutné zohlednit zvláště v Duchcově, kde dojíždějí žáci např. z Kostomlat a dalších obcí, do kterých není přímé spojení a prodloužení výuky by tedy znamenalo jejich večerní návrat domů. Doporučuji však zvážit možnost zohlednění těchto případů individuálně. Druhou výhodou je možno spatřovat v tom, že žáci nemají prostor pro kázeňské výstřelky o přestávkách. Na straně druhé však přestávka přestává plnit svoji relaxační funkci, a to jak z hlediska žáků, tak i učitelů. Vymezený čas stačí většinou pouze na přemístění do další třídy.

Pitný režim a stravování žáků je na SOU Teplice velmi dobře zajištěno provozem školní jídelny v přízemí objektu. Žáci mají možnost nákupu poměrně pestrého sortimentu levných nápojů a oplatek o hlavní přestávce. Na OP je stravování zajištěno dovozem obědů z Teplic a pitný režim pak nápojovým automatem.

Psychohygienické podmínky školy ČŠI hodnotí jako funkční s výskytem nedostatků v psychohygieně rozvrhu a přestávek. Hodnoceno jako průměr.

3 Hodnocení SOU z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků). Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

Předměty technického zaměření

- elektrotechnika, strojnictví, stroje a zařízení, technické kreslení, odborné kreslení, instalace, vodovody a kanalizace, klempířské technologie a automobily.

Byla shlednuta řada hodin ve třídách s různou úrovní intelektuálních schopností žáků, čemuž v podstatě odpovídaly jak přístupy vyučujících a zvolené metody výuky, tak i míra náročnosti na získávané vědomosti. Časové tematické plány byly v souladu se schválenými učebními dokumenty a ve výše jmenovaných hodinách vcelku také dodržovány. Jako pozitivum lze konstatovat, že v žádné ze shlednutých hodin nebyly shledány zásadní didaktické chyby a v nejhorším případě lze tyto hodiny hodnotit jako průměrné.

Obecně lze v kvalitě zhlédnutých hodin vidět jisté rezervy jednak v názornosti výuky (a to zejména proto, že škola je v tomto směru vybavena povětšinou velmi dobře) a jednak v náročnosti na získávané vědomosti s přihlédnutím k rozdílu mezi jednotlivými učebními obory. U teoreticky méně náročných učebních oborů vyžadovat spíše pouze principy, funkci a charakteristické znaky strojů a zařízení, o kterých se žáci učí. Dále bylo možno všeobecně vypořádat, že ve zhlédnutých hodinách bylo daleko více příležitostí k hodnocení, včetně hodnocení pozitivně motivačního. V některých hodinách také nebyl věnován dostatek

pozornosti a času pro závěrečné shrnutí probrané látky, a tak vyučujícímu potom chyběly zpětnovazební informace o efektivnosti právě proběhlé vyučovací jednotky. V těchto technických předmětech je také dobrá příležitost k problémovému pojetí výuky a rozvíjet tak jak logické myšlení, tak i vyjadřovací schopnosti absolventů. Ve většině hospitovaných hodin byly k dispozici učebnice a byly také přiměřeně využívány.

Z celkového počtu devíti hospitovaných hodin výběru technických předmětů lze pět hodnotit tak, že pozitiva mírně převažovala nad negativy (spíše nadprůměrné hodnocení), u zbývajících čtyř hodin byla pozitiva s negativy zhruba v rovnováze (průměrné hodnocení). Lze konstatovat, že výuka jmenovaných technických předmětů je vcelku na dobré úrovni jak po personální tak i po materiální stránce.

Český jazyk

Český jazyk vyučuje na obou učilištích celkem pět učitelů. Dvě vyučující mají odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku na středních školách, jeden vyučující pedagogickou způsobilost bez příslušné odbornosti, jeden je plně nekvalifikovaný, pro výuku na OU má pedagogickou i odbornou způsobilost jeden učitel.

Materiální zajištění výuky není příliš kvalitní. V některých třídách se používají zastaralé neplatné učební texty, nedostatečný je počet nástěnných gramatických tabulí a dalšího obrazového materiálu. Vyučující velmi citelně postrádají základní jazykové příručky, neboť nemohou beze zbytku plnit osnovy. Mnohé pracovní materiály (např. zásobníky cvičení) si učitelé vyrábějí sami. Vybavení audiovizuální technikou je na dobré úrovni, počet videokazet a audiokazet je omezený.

Předmětová komise českého jazyka se schází pravidelně. Předmětem jednání jsou témata kontrolních slohových prací, obsah kontrolních prověrek, doučování, nákupy odborné literatury, sjednocení klasifikačních hledisek, tvorba tematických plánů apod. Vyučující věnují pozornost kvalitě zápisů do sešitů, jejich forma je až na nepatrné výjimky funkční a přiměřená. Předepsané kontrolní práce jsou plněny. Tematické plány jsou v souladu s učebními osnovami.

Hospitované hodiny ve třídách SOU vyučované pedagogicky i odborně způsobilými vyučujícími byly efektivní, vyznačovaly se střídáním různých metod a forem práce, které žáky aktivizovaly, vedly k přemýšlení a vyvozování vlastních závěrů. Hodiny českého jazyka u vyučujícího bez odborné způsobilosti měly klasickou stavbu. Žáci neměli mnoho příležitostí aktivního zapojení do výuky a zůstávali proto převážnou část hodiny pasivní.

Ve všech hospitovaných hodinách ve třídách OU převažovaly praktické činnosti, žáci byli aktivní, celou dobu pracovali s chutí a elánem, ve třídách vládla příjemná atmosféra. Zájem žáků o probírané učivo byl v těchto hodinách nelíčený a jejich pozornost a angažovanost neztrácela na intenzitě. Vyučující respektovali individuální tempo žáků, v maximální míře využívali pomůcek (někdy i netradičních, např. psacího stroje) a názoru. Příležitost k vyjádření vlastního názoru a k diskusi poskytl žákům vyučující v hodině literatury.

S ohledem na zjištěné skutečnosti a poznatky získané v průběhu hospitační činnosti lze konstatovat, že výuka českého jazyka je po stránce personální zajištěna poměrně dobře, zlepšit je potřeba materiální vybavení. Z osmi hodin jsou dvě hodnoceny jako průměrné, ostatní jako spíše nadprůměrné a nadprůměrné.

Anglický jazyk

Výuku anglického jazyka zajišťuje ve všech třídách SOU jeden učitel bez odborné i pedagogické způsobilosti. K dispozici má televizi, videopřehrávač, magnetofon, několik videokazet a audiokazet, nástěnné gramatické přehledy.

Žáci používají v současné době učebnice anglického jazyka pro jazykové školy, které jsou nevhodné především co do náročnosti (vzhledem k dosažené úrovni vědomostí žáků). Navíc nemá vyučující k dispozici zvukové nahrávky.

Obě navštívené hodiny měly téměř stejnou stavbu - individuální zkoušení, výklad gramatického jevu a jeho krátké procvičení podle učebnice. V žádné hodině nebyla kromě učebnice použita jiná pomůcka. Komunikativní složka v první hodině byla malá, ve druhé chyběla téměř úplně. Aktivita žáků i jejich zapojení do výuky bylo nedostatečné, úroveň vědomostí nízká.

Inspekce doporučuje při výuce anglického jazyka přenést v souladu s osnovami těžiště výuky na soustavné rozvíjení komunikativních dovedností a k žákům přistupovat diferencovaně.

Výuka anglického jazyka je málo komunikativní, založena převážně na práci s učebnicí. Zhlédnuté hodiny nebyly pro žáky přínosem. Výuce anglického jazyka je proto potřeba věnovat zvýšenou pozornost, vyučujícímu poskytnout metodickou pomoc. Podprůměrné hodnocení.

Německý jazyk

Německý jazyk je v současné době na škole zajištěn částečně odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. Po dostudování vyučujícího na OP bude kvalifikovanost stoprocentní. Ke kladům hospitovaných hodin patří zejména snaha o běžnou komunikaci v NJ v počátcích některých hodin, diferenciací zadávaných úkolů, podpora samostatné práce a konverzace žáků, procvičování formou soutěže, zohlednění žáků, kteří po dobu docházky do ZŠ studovali AJ a s NJ začínají, snaha o realizaci skupinové práce, příprava odborných textů ve vztahu k oboru, využití moderní hudby a jejich textů ve výuce. Ve výuce na SOU v Teplicích bylo v dřívějších hodinách pracováno i s filmy v německém znění a poslechovými texty v německém jazyce, ale dle sdělení vyučujícího je efektivita této práce s žáky velmi nízká. Převaha výše uvedených kladů signalizuje spíše nadprůměrnou úroveň práce vyučujících. Tato však narážela na velmi nízkou úroveň znalostí a komunikační dovedností žáků. Tak např. snaha o vedení běžné komunikace v NJ končila přes překládání u komunikace v češtině, neboť většina žáků není schopna reagovat. Paradoxně pak skupinová a samostatná práce zaměřená na konverzaci ještě více odhalila nedostatky v dovednostech žáků a z hlediska efektivit hodiny působila spíše kontraproduktivně. Z hlediska dovedností žáků pak ze srovnání hospitovaných tříd (mechanik 2. roč., truhlář 1. roč., instalatér 2. ročník) vychází nejlépe instalatéri, kde při běžné frontální výuce byli žáci schopni udržovat jednoduchou konverzaci na běžná témata, poměrně plynule číst a text přeložit. Negativem z hlediska upevňování a procvičování vědomostí a dovedností a hodnocení a klasifikace žáků je zařazení týdenní dvouhodinové dotace NJ do jednoho dne. Při cyklování výuky týden teorie - týden praxe a při absenci domácí přípravy u většiny žáků se žáci setkávají s výukou jazyka jedenkrát za čtrnáct dní.

Činnost vyučujících nese sice znaky nadprůměru práce učitele, ale úroveň vědomostí žáků, jejich malá schopnost reagovat a komunikovat v cizím jazyce však snižuje celkovou efektivitu vlastní výuky. Výuka německého jazyka tak celkově představuje obvyklý stav na učilištích podobného zaměření. Doporučuji klást důraz na rozvoj základních komunikačních dovedností žáků, zvláště se zřetelem k zvolenému oboru. Hodnoceno vzhledem k podobným vzdělávacím zařízením jako průměr.

Odborné předměty (technologie a materiály)

Obsah i hodinové dotace těchto předmětů ve všech oborech jsou vyučovány podle celostátně platných učebních plánů a osnov a jsou školou respektovány.

Plnění učebních osnov: Každý vyučující má učební osnovy rozpracované do tematických plánů a schválené ředitelem školy. Ve škole v Duchově má každý vyučující tematické plány rozpracované přesně do jednotlivých hodin a každý žák má takto zhotovený tematický plán nalepen v sešitě. Při kontrole nebyly zjištěny žádné časové ani obsahové disproporce vzhledem ke standardním plánům.

Učebními pomůckami a moderní technikou (čtecí kamery, televizní okruhy) je škola vybavena dostatečně. Naštěstí si škola ponechala starší, plně funkční učebnice, které poskytuje žákům. V hodinách jsou učebnice průběžně využívány.

Mnozí učitelé vyučují na škole již delší dobu a ve svém předmětu jsou odborníky. To bylo zřetelně vidět v hospitovaných hodinách (navštíveno celkem 12 hodin u 6 vyučujících). Výuka probíhala frontálně. Hodiny byly odborně připravené, výklad byl odborně bezchybný.

Forma předávání informací žákovi splňovala požadavek přiměřenosti se zřetelem na mentální schopnosti žáků. V některých hodinách byla věnována malá pozornost zpětnovazební informaci o výsledku učení, i práce s chybou byla opomíjena. Důsledkem toho pak ve více početnějších třídách vznikají místa neklidu. Často hodiny byly bez ukončení, závěru a shrnutí. I přesto, že škola má názorné pomůcky, v hodinách byly málo využívány. Kladně lze hodnotit, že v každé vyučovací jednotce velice citlivým způsobem byly uplatňovány výchovné aspekty vedoucí k sebedůvěře žáka a k upevňování návyků kulturního chování. ČŠI doporučuje v hodinách více uplatňovat metodu názornosti a promýšlet i uplatňovat pestřejší formy práce vedoucí k průběžnému ověřování, zda žáci novému učivu rozumějí. Ve všech hodinách výuka probíhala v příjemné atmosféře, přístup učitele byl klidný a důsledný.

Zhlédnuté hodiny byly pro žáky přínosem. Použitím názorných pomůcek by hodiny byly ještě efektivnější, zvláště, když jde o žáky s nedokončenou povinnou docházkou, kde by se výuka měla hlavně opírat o metodu názornosti. Z hlediska činnosti učitele hodnotí ČŠI výuku jako nadprůměrnou.

Výchova k rodičovství

Tento předmět se na škole vyučuje jako nepovinný a je velkým přínosem pro žáky. Vyučuje ho zkušená učitelka, která svým pedagogickým taktem, dokáže žáky zaujmout. Hodina měla klasičtější stavbu. V úvodní části byli žáci seznámeni s průběhem a s cílem hodiny. Před srozumitelným a logicky uspořádaným výkladem byli žáci pěkně motivováni (čtení úryvku s odborné literatury). Výklad učitele, často žáky doplňován. Vztah mezi učitelem a žákem byl vstřícný a přátelský. Kladem bylo, že žáci byli aktivní a učivo sledovali se zaujetím. V hodině využito meotar i odborná literatura.

Tento nepovinný předmět je na této škole vyučován velmi kvalitně. Hodnoceno nadprůměrně.

Základy ekologie

Učitel je odborně a pedagogicky způsobilý. Výuka v hospitované hodině probíhala v souladu s učebními osnovami dle tematického plánu a byla vedena pouze frontálně. Hodina byla vyučujícím promyšlená, nové pojmy objasňovány v různých variantách. Výklad vycházel a navazoval na vědomosti a zkušenosti žáků. Přínosem pro doplnění výuky jsou obrázky z učebnice, kterou žáci vlastní. Škola pro výuku nemá žádné názorné pomůcky.

Hodiny základy ekologie jsou pro žáky efektivní, negativem je, že škola nemá žádný obrazový materiál. Celkové hodnocení průměrné.

Matematika

Matematika je na škole vyučována částečně s odbornou a pedagogickou způsobilostí danou vyhláškou. Učebnice žákům poskytuje škola a v hodinách je s nimi pracováno, využíváno bylo i didaktické techniky. Výuka probíhá v souladu s osnovami. Všechny hospitované hodiny měly jasně stanovený cíl, který se vždy podařilo splnit. Vedle využívání tradičních frontálních metod byl kladen důraz i na samostatnou práci žáků v hodinách, převažovala pozitivní motivace žáků k učení, rovněž hodnocení žáků spojené s principem aspirace tuto roli plní. Dobře zajištěna byla v hodinách zpětná vazba, značná pozornost je věnována výchově k pečlivosti, což se kladně projevuje na velmi dobré úrovni sešitů většiny žáků. Důraz na přiměřenost a zohlednění poruch byl patrný při práci s žáky odborného učiliště. Zde doporučuji škole zajistit softwarové vybavení a umožnit částečnou realizaci výuky v učebně výpočetní techniky, čímž by zvláště v oblasti procvičování došlo k zefektivnění výuky. Na OP v Duchcově bylo vedle výše popsaných kladů zaznamenáno i efektivní využití didaktické techniky, kdy jednotlivé hodiny má vyučující připravené na fóliích. Patrný byl návyk na tento způsob práce jak ze strany vyučujícího, tak ze strany žáků. Ve všech hodinách dominoval velmi pěkný přístup vyučujících k žákům s neopomíjenou výchovnou složkou vyučovacího procesu.

Celková úroveň výuky matematiky na škole je hodnocena jako nadprůměrná.

Fyzika

Na SOU v Teplicích je výuka fyziky zajištěna vyučujícím bez odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku tohoto předmětu. Hospitované hodiny byly připravené a to včetně tabule před hodinou s přehlednými zápisy i schémata. Velmi dobře byl proveden výběr nejdůležitějších poznatků z probíraného tématu. Pozornost byla věnována sešitům a kvalitě provádění zápisů. Těžiště práce v hodině spočívalo na vyučujícím, minimální až nulové bylo zapojení žáků do hodiny, což znehodnotilo pečlivou přípravu vyučujícího vzhledem k celkové výsledné efektivitě hodin. V tolerované nekázní žáků pak zaniklo i závěrečné shrnutí jedné hodiny prováděné vyučujícím. Pozornost doporučuji věnovat realizaci zpětné vazby v hodině. Tato byla realizována pouze dotazy, zda žáci látce rozumějí. Doporučuji provádět průběžnou kontrolu kontrolními otázkami, zadáním samostatné práce apod. Na OP v Duchcově je výuka zajištěna sice neaprobovaně, ale vyučujícím s odpovídající pedagogickou a odbornou způsobilostí danou vyhláškou. Ve výuce bylo zaznamenáno využití didaktické techniky, připravenost jednotlivých hodin na fóliích s využitím meotaru, velký důraz je kladen na názornost - přístroje, provádění pokusů, promítání pohyblivých schémat, využívání mezipředmětových vztahů, vhodná byla aplikace učiva na místní podmínky, žáci dostali prostor i pro samostatnou práci a po celou dobu výuky jsou vtaženi do spolupráce s vyučujícím. Velmi dobré je materiální zabezpečení výuky včetně bohaté videotéky. Ve výuce dominoval velmi pěkný přístup k žákům, opomíjeno nebylo ani výchovné působení, důraz na pečlivost při vedení sešitů. Za přispění efektivního využití didaktické techniky se vlastní výuka vyznačuje celkovou vysokou efektivitou. Z celkové rozpracovanosti výuky a předložených příprav vyučujícího, stejně tak i z reakcí žáků bylo patrné, že takováto úroveň výuky je na škole v tomto předmětu běžná.

Výuku fyziky na SOU v Teplicích ČŠI hodnotí vzhledem k výše uvedeným zjištěním jako spíše průměrnou. Na odloučeném pracovišti v Duchcově pak jako vynikající. Vzhledem k rozdílné úrovni zabezpečení a kvality výuky ČŠI doporučuje zajistit vyučujícím možnost vzájemné spolupráce a to již od tvorby tematických plánů až po metodickou pomoc ve výuce. V současné době existují na škole prakticky dva samostatné pedagogické sbory.

Práce s osobními počítači

Výuka tohoto předmětu je realizována jednak v rozsahu daném učebním plánem, jednak formou nepovinného předmětu. Kladně lze hodnotit fakt, že touto formou je výpočetní

technika zpřístupněná i žákům OU. ČŠI doporučuje ke zvážení (i přes vědomí omezené kapacity učebny a počtu pracovních míst) možnost zorganizovat pro tyto žáky pouze kurz základní obsluhy a po proškolení příslušných vyučujících zpřístupnit učebnu i pro práci s výukovými programy. Koncepce výuky spočívá v cca 10 hodinách základních teoretických poznatků, 5 hodinách základních pracovních úkonů na PC (tvorba adresářů, kopírování apod.) a 18 hodinách praktických cvičení. Přes základní činnosti v DOSu, práci s textovým editorem T602, dojdou žáci k práci ve Win 3.1 a produktech MS Office. Ve výkladu teoretických poznatků dominoval řízený rozhovor s průběžným zápisem, aplikace mezipředmětových vztahů a využití didaktické techniky pro názornost výuky (kamera, televizory). Velmi dobře bylo provedeno závěrečné vyhodnocení hodiny s vytýčením hlavních nedostatků a vymezením poznatků z jiných předmětů, které je třeba doplnit.

Výuku tohoto předmětu hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

Odborný výcvik:

V rámci odborného výcviku byly provedeny kontroly a hospitace v těchto učebních oborech:

OP Duchcov

Instalatér 36-52-H/001 - hospitace proběhla za účasti VMOV u dvou skupin I. ročníku a to jedna skupina 5 žáků a druhá skupina 6 žáků. Provedena kontrola Deníku odborného výcviku, nebylo shledáno závad. Při hospitaci žáci prováděli řezání závitů. U obou skupin MOV stanovili žákům jasný cíl. Měli připraven potřebný materiál, seznámili žáky s postupem práce, zkontrolovali u všech žáků potřebné nářadí. Předvedli žákům pracovní postup (výkres opracovaného přípravku na řezání narýsovan na tabuli v dílně) a okomentovali jednotlivé úkony. Vzhledem k počtu žáků ve skupině lze konstatovat, že žáci dostávají potřebné informace pro provádění jednotlivých operací. Projevil se dostatek prostoru pro drobné opravy u žáků. Výhodou je, že žáci pracují samostatně, každý s vlastním materiálem a tím je i zpětná vazba a to hotový výrobek, který lze oznámkovat. Oba MOV používali odpovídající metody danému tématu, které jsou přiměřené i věku žáků. Ke dni 20. října 1998 bylo probráno z celkového počtu 495 vyučovacích hodin již 108 hodin. Probraná látka je v souladu s tematickým plánem.

Žáci I. ročníku získávají znalosti a dovednosti v žádoucím rozsahu a tempu. Celkově hodnotí ČŠI odborný výcvik u tohoto učebního oboru jako dobře fungující.

Klempíř - strojírenská výroba **23-55-H/002** - jedná se o učební obor, který je v současné době velmi žádaný na trhu práce. v současné době má OP 16 žáků I. ročníku, kteří jsou rozděleni do dvou skupin. Odborný výcvik zajišťují 2 MOV, vyučení v oboru. Jedná se o MOV, kteří jsou uznávané kapacity v tomto oboru. Zadáni práce pro I. skupinu bylo řezání závitů a 2. skupina měla zadání pilování a vrtání. MOV seznámili žáky s cílem výukového dne. Každý žák měl připravené nářadí na provádění jednotlivých operací. Nákresy byly k dispozici pro všechny žáky na tabuli přímo v dílně. Mimořádná pozornost byla kladena na bezpečnost práce a pracovní oblečení včetně ochranných pomůcek. Po zahájení samostatné práce žáků, MOV prováděli korekce a kontrolovali dílčí úkony u jednotlivých žáků diferencovaně podle jejich schopností. Na dílně během hospitace byla přátelská pracovní atmosféra mezi žáky a MOV, žáci se při plnění svého úkolu živě zajímali i o jiné pracovní postupy než jsou stanoveny v učebních osnovách. MOV mají u žáků velký respekt pro svoji kvalitní odbornost. Závěrem výuky byla provedena kontrola - výsledek práce žáků a jeho ohodnocení známkou.

Výuku odborného výcviku v tomto oboru lze charakterizovat jako (zatím) bezproblémovou a je zajištěna na velmi kvalitní úrovni. Z tohoto důvodu ji ČŠI hodnotí jako spíše nadprůměrnou.

Truhlář 33-55-2/02: v tomto učebním oboru byla provedena hospitace v průběhu výukového dne u 8 žáků I. ročníku s tímto výsledkem: žáci měli zadanou práci a to provádění tmelení, zabrušování a nátěry oken. Jednalo se o jednoduché operace, které byly prováděny na zakázce. Žáci získávali znalosti a dovednosti v žádoucím rozsahu i tempu, které odpovídalo jejich věku. Řízení MOV bylo běžné. Poměrně malá hlasitost projevu a větší upoutání pozornosti při vysvětlování jednotlivých postupů práce. Vzhledem k tomu, že se jednalo o zakázku, byla prováděna důkladná kontrola práce ze strany MOV. Prostředí dílny působí na žáky příznivě.

Celkově lze hodnotit odborný výcvik jako funkční s drobnými nedostatky, které se nedotýkají základních činností a nemají negativní dopad na celkovou výuku, z tohoto důvodu ČŠI hodnotí jako průměrnou.

OP Žalany

Na tomto odloučeném pracovišti je zajištěn odborný výcvik následujících učebních oborů:

Mechanik opravář pro silniční motorová vozidla 24-66-2/09: provedena hospitace u žáků I. ročníku. Celkem přítomno na pracovišti 12 žáků. Cílem dne bylo pilování rovinných ploch (šestihranu). Každý žák měl svoje vlastní pracoviště, včetně náradí. Na dílně funkční tabule, včetně výkresu. MOV prováděl a kontroloval práci žáků. Provedena kontrola a to měření posuvným měřidlem, která dopadla velmi příznivě pro kontrolované žáky. I když se jednalo o žáky I. ročníku, komunikace mezi MOV a žáky byla na velmi dobré úrovni, velmi kultivovaný projev žáků. MOV při výuce postupoval diferencovaně, podle schopnosti jednotlivých žáků. Trpělivě odstraňoval špatné návyky při pilování - předvedl správnou ukázkou, včetně vysvětlení. Žáci při tomto vedení získávají znalosti a dovednosti v žádoucím rozsahu. Při výuce převládá metoda názornosti se slovním doprovodem. MOV má dobrý hlasový projev a přiměřené vystupování a chování. Na pracovišti během inspekce převládala přátelská atmosféra. Závěrem bylo provedeno zhodnocení výukového dne.

Výukový den odborného výcviku žáků I. ročníku měl stanoven jasný cíl a vyučovací metody byly odpovídající probíranému tématu i věku žáků. Z tohoto hlediska hodnotí ČŠI tuto hospitaci jako spíše nadprůměrnou.

Mechanik opravář pro stroje a zařízení 24-66-2/02: hospitace provedena u 2. ročníku. Jednalo se o jednu skupinu s celkovým počtem 8 žáků. Cílem dne byla výroba upínky. Hospitace proběhla v průběhu výuky. Žáci vyráběli upínku dle výkresu z připraveného materiálu od MOV. Výhodou je skutečnost, že MOV se snaží zhotovovat předměty, které jsou funkční a je možné je použít při různých dalších činnostech. Jednalo se o práci, která se z velké části již dokončovala z předešlého dne. I přes tuto skutečnost MOV prováděl pečlivě kontrolu u jednotlivých žáků a opravoval jejich chyby. Při pohovorech se žáky byla znát spokojenost s vybraným učebním oborem pro jeho dobré uplatnění po vyučení. Při hodnocení výsledků své práce MOV vedl velmi zajímavou diskusi na téma sebehodnocení vlastních výrobků a hledání důvodů úspěšnosti či neúspěšnosti.

Celkově lze konstatovat, že odborný výcvik tohoto učebního oboru je funkční a lze zajistit plnění učební osnovy v plném rozsahu.

Truhlář, se zaměřením pro dřevěné konstrukce 33-55-2/02: hospitace proběhla u žáků 2. ročníku. Celkem přítomno na odborném výcviku 10 žáků. Žáci měli rozpracované práce z předešlých pracovních dnů a jednalo se o zhotovení židličky a květinového stolečku. MOV v první řadě dbal na bezpečnost práce na pracovišti. Při zahájení výukového dne je upozornil na dodržování bezpečnosti práce, stanovil jasný cíl výukového dne u každého žáka individuálně. Postupně obcházel žáky, opravoval špatné návyky žáků při jednotlivých pracovních postupech. MOV koncipoval výuku tak, aby uspokojila očekávání žáků při

zhotovení výrobku a aby bylo dosaženo stanoveného cíle. Vztahy na pracovišti mezi žáky a MOV se jeví jako velmi dobré, čímž jsou vytvořeny předpoklady pro dobré pracovní výsledky. Neméně se jeví i diskuse na hodnocení výrobků, při nichž se otevřeně hledaly důvody úspěšnosti či neúspěšnosti jednotlivých žáků. Zde se projevila osobnost MOV, který po odborné stránce dokázal zodpovědět každý dotaz žáků.

Pozitivem u této hospitační práce MOV, kterou ČŠI hodnotí jako nadprůměrnou.

Souhrn hodnocení odborného výcviku:

Pozitiva:

- u všech skupin učebních oborů byl veden Deník odborného výcviku, který obsahoval tematický plán, který kopíroval učební osnovu. Byly zapsány známky za měsíc září 1998, probraná látka a docházka žáků,
- kontrolována učilištní směrnice o proplácení produktivní práce učňům dle platné vyhlášky č. 314/1997 Sb.,
- zavedení vkladních knížek u všech žáků učebních oborů, na tyto vkladní knížky jsou mzdovou účtárnou zasílány finanční prostředky za vykonanou produktivní práci,
- velkou pozornost věnuje učiliště v odborném výcviku bezpečnosti práce. Všichni žáci jsou přeškoleni na začátku školního roku. Každý žák má bezpečnostní zápisník, kde jsou zaznamenána veškerá školení a proškolení,
- velmi dobře zpracován systém řízení a kontroly na úseku praktického vyučování,
- velmi dobře zpracovaná hospitační a kontrolní činnost jednotlivých dílen a učebních oborů.

Negativa:

- jako nedostatečný se jeví malý počet žáků v některých skupinách na MOV,
- při kontrolní a hospitační činnosti provádět srovnání tematických plánů a učebních osnov a porovnat dotaci hodin v jednotlivých blocích učiva,
- při úpravách učebních osnov uvádět konkrétní změny oproti učební osnově a tyto změny schválit ředitelem SOU,
- provádět kontrolu ŽK a zapisování známek za odborný výcvik jednou měsíčně.

Celkově lze konstatovat, že odborný výcvik u kontrolovaných učebních oborů lze charakterizovat jako velmi funkční a ČŠI jej hodnotí jako spíše nadprůměrný.

4 Hodnocení SOU z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků

V teoretické výuce je možné říci, že úroveň vědomostí žáků je celkově na průměrné úrovni odpovídající jak požadavkům daným schválenými učebními dokumenty a tím i profilu absolventa příslušného učebního oboru, tak i intelektovým předpokladům přijímaných žáků, které odpovídají jejich předchozímu vzdělávání.

Škola plní v tomto směru svoje poslání velmi dobře, protože přesvědčivě předvádí, že i žáci s menším nadáním, či žáci problémoví jsou ve velké většině vzdělavatelni, což má pozitivní dopad i na jejich výchovu a připravenost do života.

Nadprůměrné hodnocení.

5 Hodnocení SOU z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů

Život školy se řídí školním řádem, který zajišťuje základní režim jejího chodu a mantinely pro chování a jednání žáků. Vzhledem k tomu, že značná část žáků přichází na školu s negativním vztahem ke škole jako instituci vůbec, s negativními zkušenostmi z předchozího vzdělávání a malým zájmem o studium, je od jejich vstupu na školu kladen důraz na včasné podchycení negativních jevů (drogy, náznaky šikany) a jejich vedení k dodržování základních pravidel společenského chování a mezilidských vztahů. I během inspekce se žáci chovali slušně a zdvořile. Rovněž zařízení a vybavení tříd i dalších školních prostor nenese stopy poškozování ze strany žáků, které by svědčily o případném negativním postoji žáků ke školnímu majetku. Přesto dle záznamů o výchovných opatřeních a snížených známkách z chování je zřejmé, že škola musí často řešit problémy s projevy negativního chování a neomluvenou absencí, což je vzhledem ke skladbě oborů, žákům i ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a žákům s často záporným vztahem ke studiu, celkem pochopitelné. Škola rovněž umožňuje žákům s nedokončeným základním vzděláním absolvování kurzu základního vzdělání. Možnost organizovat tento kurz dává škole § 60 školského zákona. Dle sdělení MŠMT ČR však je nutné i tento kurz mít zařazen v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, což není. ČŠI doporučuje uvést tento stav do souladu s požadavky MŠMT ČR.

V rámci experimentu garantovaného Úřadem práce v Teplicích organizuje škola roční výuku samostatné třídy žáků s nedokončeným vzděláním zvláštní školy. Tito žáci zároveň absolvují kurz na Zvláštní škole v Teplicích a po jeho případném zvládnutí mají možnost nastoupit do oborů odborného učiliště. Touto formou se škola podílí na dalším rozvoji osobnosti žáků, kteří by jinak zůstali bez vzdělání “na ulici” jen s minimální šancí na pracovní uplatnění.

Prevence problémových jevů je zajištěna velmi dobře fungujícím systémem výchovného poradenství a drogové prevence (viz kap. 4.6) ve spolupráci s třídními i dalšími učiteli. Zde je doložitelná velmi dobrá individuální práce s problémovými žáky, jejich systematické vedení k utváření hodnotových orientací, postojů, uvědomování si sama sebe jako součásti kulturního prostředí.

Rovněž dobře je zajištěn systém péče o žáky se spec. potřebami (opět viz kap. 4.6). Pro konkrétní problémy a připomínky žáků je na škole zavedena tzv. schránka důvěry. Žákovská samospráva ustanovena není. Při vedení žáků k respektování základních pravidel převládají spíše autoritativně-direktivní způsoby nad principy, které vychází z vlastního přesvědčení žáků o potřebě dodržování těchto pravidel. Nabídka individuální volby při vzdělávání není ani u volitelných předmětů. Vzhledem ke skladbě učebních oborů, z nichž řadu z nich navštěvují žáci, kteří zvládli povinnou školní docházku pouze s velkými problémy, nebo ji nezvládli vůbec a přicházejí tak na školu často s výrazně negativním postojem ke studiu a nezájmem o obor, a také vzhledem k těm žákům, kteří nezdídky přicházejí i ze sociálně problémového prostředí, lze konstatovat, že škola se na pozitivním rozvoji jejich osobnosti významně podílí už faktem, že se podaří v žácích vytvořit návyk pravidelné školní docházky, vypěstovat určitý smysl pro povinnost a osobní zodpovědnost, probudit zájem o studovaný obor a úspěšně je dovést k závěrečným zkouškách, čímž jim je vytvořena lepší pozice pro profesní start do života.

Z hlediska rozvoje osobnosti žáků lze činnost školy hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství zajišťují dva výchovní poradci, kteří v tomto směru neabsolvovali kvalifikační studium stanovené vyhláškou, ale mají však v této oblasti dlouholetou praxi. Tito mají v souladu s nařízením vlády č. 68/1997 sníženou přímou vyučovací povinnost (2 na SOU v Teplicích a 1 na OP v Duchcově). Oba působí nezávisle na sobě v systému zaběhlém na každé škole v době jejich samostatné existence. Na SOU v Teplicích je výchovné poradenství zajištěno kvalifikovanou psycholožkou. Její činnost je stanovena ročním plánem, který vymezuje základní úkoly výchovného poradenství a časový rozvrh jejich plnění v průběhu roku.

Hlavní náplň činnosti spočívá v následujícím:

- ve včasném odhalování a nápravě rizikového chování, poskytování odborné péče při nápravě vývojových, výchovných a výukových problémů, depistáži problémového vývoje žáků a zajištění co nejrychlejší odborné pomoci,
- ve spolupráci s vedením školy a ostatními pedagogickými pracovníky při řešení závažných problémů ve výchově a výuce,
- ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků,
- v metodické pomoci třídním učitelům a dalším vyučujícím problémových žáků,
- ve spolupráci s PPP a dalšími institucemi,
- v pomoci při výběru dalšího studia.

Většina řešených problémů se odvíjí od nezájmu žáků o studium, s čímž souvisí neomluvená absence a hrubá nekázeň ve škole i na pracovišti. K dalším závažným problémům patří krádeže, podvody, drogy. V praxi funguje systém, že kázeňsky problémový žák projde ve většině případů minimálně dvěma pohovory u výchovné poradkyně, kde je společně hledána cesta k pomoci a nápravě. V případě neúspěchu pak probíhá jednání s rodiči doložené zápisem s návrhem opatření, jednání tzv. výchovné komise (výchovný poradce, třídní učitel, mistr OV, vedení) a až poté sahá škola (ředitel školy) k závažným výchovným opatřením (např. podmíněčné vyloučení). Veškerá jednání s žáky a zákonnými zástupci jsou písemně doložena a archivována. Ročně výchovná poradkyně systematicky pracuje s cca 50 žáky. Sama provádí prvotní testování žáků; doložitelná je velmi dobrá spolupráce s PPP, poměrně se daří i spolupráce s rodiči podchycených žáků. Z výsledků šetření poskytuje potřebné informace vyučujícím při respektování požadavku ochrany osobnosti žáků. Žáci se speciálními potřebami jsou pak v hodinách zohledňováni. Pro žáky plní výchovná poradkyně funkci jakéhosi důvěrníka a její pracovna funguje jako místo, kde žáci mohou nalézt pomoc ve svých problémech a ne trest za kázeňské prohřešky. Jako funkční lze hodnotit i práci s žáky formou schránky důvěry a informační servis poskytovaný formou průběžně aktualizovaných nástěnek. Doložitelné je i sledování dalšího případného studijního vývoje žáků (zvláště SPŠ, nástavbové studium), a to v ojedinělých případech až po dokončení vysoké školy.

Aktuální je na škole i drogová problematika. Tuto oblast ošetřuje drogový koordinátor s praxí a zkušenostmi z práce s drogově závislou mládeží (bývalý ředitel švýcarského odvykacího centra). Má podchyceny a je v kontaktu se žáky, kteří jsou klienty KKC v Teplicích, snaží se udržovat kontakt a spolupráci s rodiči problémových žáků, pracuje s PEER aktivisty, spolupracuje s DDM a KKC Teplice v oblasti programů pro volný čas těchto žáků. Pracuje s podněty ze schránky důvěry, připravuje ankety pro žáky, koordinuje doplnění výuky žáků o poznatky z oblasti drogové prevence (filmy, přednášky, videoprogramy), rozšiřuje propagační materiály mezi žáky a zajišťuje průběžnou aktualizaci

nástěnky věnované drogové problematice. U společnosti MEDEA KULTUR Praha zajišťuje bezplatné přednášky předních odborníků na drogovou problematiku.

Rovněž činnost výchovného poradce na OP v Duchcově se odvíjí od ročního plánu. I zde je doložitelná dobrá spolupráce s PPP a ochrana a zohledňování diagnostikovaných žáků. Z jednání s žáky a rodiči jsou pořizovány zápisy (vlastní protokoly), fungují výchovné komise. Velká pozornost je věnována neomluvené absenci jakožto nejčastěji se vyskytujícím negativním jevem. Škola se snaží podchytit každý konkrétní případ již v zárodku, navázat spolupráci s rodiči a předejít tak výraznému nárůstu neomluvených hodin. Ze závažných případů bylo v poslední době řešeno podezření na šikanu; problémy s drogami se na škole několik let nevyskytly. Základní informace z oblasti výchovného poradenství a drogové prevence jsou žákům předávány i formou tematické nástěnky. Zde je jim rovněž nabízena pomoc při řešení jejich problémů. Celkově lze konstatovat, že závažné problémové jevy se objevují spíše ojediněle a pozitivně se zde projevuje spíše rodinné prostředí malé školy (nyní OP) s většinou malými třídními kolektivy odbourávající určitou anonymitu.

Výchovné poradenství lze hodnotit jako velmi dobře fungující. I přes jeho nekvalifikovanost (vzhledem k vyhlášce) představuje jeho odborné zajištění, rozsah a kvalita práce, zjevný nadprůměr.

7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost středního odborného učiliště

Škola podporuje především rozvíjení estetických potřeb žáků zprostředkováním styku s živou kulturou (návštěvy filmových představení, městské knihovny či planetária) a vhodně doplňuje výuku exkurzemi v tuzemsku i v zahraničí (v Ingolstadtu). Škola má snahu vyvíjet a organizovat různé mimoškolní aktivity, ale mnohdy naráží na nezájem žáků, nebo se žáci nemohou zúčastnit z finančních důvodů.

Škola se také zúčastňuje různých soutěží mezi učilišti. V loňském školním roce dva žáci v oboru klempíř se umístili do 10. místa. Do podvědomí veřejnosti se škola dostává organizováním "Dne otevřených dveří", veřejně prospěšných prací a vydáváním propagačního materiálu.

Kladně lze hodnotit aktivity sloužící k rozvíjení estetického citění a rozšiřování odborného obzoru žáků i nabídku volnočasových aktivit školy.

8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí SOU

Domov mládeže

Domov mládeže s kapacitou 100 lůžek, patří do 1. kategorie a v tomto školním roce poskytuje ubytování 89 žákům z jedenácti středních škol z Teplic, Duchcova, Krupky. Čtyři z ubytovaných jsou žáky základní školy (**porušení § 22 odst. 1 zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších úprav**). Nevyužité místnosti slouží ke komerčním účelům, o víkendech nabízí DM zájemcům možnost ubytování.

Žáci jsou rozděleni do čtyř výchovných skupin. Pečuje o ně včetně vedoucí vychovatelky pět vychovatelů (dva bez příslušné pedagogické a odborné způsobilosti). Vychovatelé zajišťují i noční služby. Vzhledem ke skladbě ubytovaných žáků není výchovný program vázán úzce na výchovnou skupinu, ale má určitou organizační volnost. Činnost je prováděna částečně ve skupině, částečně je organizována pro skupiny žáků podle jejich zájmů a potřeb. Žáci mají možnost účastnit se práce v pěti zájmových kroužcích, které vedou jednotliví vychovatelé, k dispozici mají posilovnu a tělocvičnu SOU. Žákům je umožňována, pokud projeví zájem, účast na jiných aktivitách nabízených ve městě (návštěva kulturních akcí, členství ve sportovním klubu). V oblasti prevence závadových jevů spolupracuje DM

s drogovým preventistou na SOU. Ten pořádá školení pro vychovatele, organizuje přednášky pro žáky.

Základní úkoly práce DM jsou obsaženy v ročním plánu SOU v kapitole nazvané Výchova mimo vyučování. Život domova se řídí Organizačním plánem a Vnitřním řádem. Organizační plán obsahuje organizaci školního roku, přehled výchovných skupin a zájmových útvarů, plán porad. Vnitřní řád obsahuje práva i povinnosti žáků, zákaz užívání psychotropních látek, denní režim. Chybí ustanovení vztahující se k zakazu šikany, xenofobie, rasismu a v závěru není opatřen datem, razítkem a podpisem ředitele. Vychovatelé zpracovávají měsíční plány činnosti, na jejichž tvorbě se podílejí i ubytovaní žáci.

Ředitel SOU pověřil zajišťováním výchovně vzdělávací i organizační činnosti DM vedoucí vychovatelku. Ta se účastní pedagogických rad konaných v rámci SOU, záležitosti týkající se DM projednává s ředitelem osobně podle potřeby. Vedoucí vychovatelka nemá zpracován systém kontrolní činnosti. Záznamy si pořizují z hospitační činnosti, běžná kontrolní činnost je doložitelná jen částečně v záznamech z porad.

Pracovníci domova se scházejí na pravidelně konaných provozních poradách, ze kterých se pořizují zápisy a mají přístup ke všem potřebným informacím. Jsou v kontaktu s jednotlivými školami, s příslušnými třídními učiteli i s rodiči žáků. Případné kázeňské problémy se řeší ihned. K žákům se dostávají informace prostřednictvím nástěnek a na sezení výchovné skupiny. V tomto školním roce byla ustanovena žakovská samospráva, zatím se uskutečnila dvě společná jednání.

Materiálně technické podmínky:

Žáci jsou ubytováni ve dvou podlažích v buňkách (v každé jsou dva pokoje se dvěma lůžky, předsínka a kout s umyvadlem). Pokoje jsou vybaveny jen nejnutnějším, většinou dost opotřebovaným nábytkem, u lůžek nejsou svítidla, u umyvadel chybí poličky na toaletní potřeby, někde i zrcadla. Toalety a sprchy jsou umístěny v jednotlivých podlažích, také zde chybí skříňky a poličky na odkládání toaletních potřeb. V každém podlaží jsou dvě vychovatelny a menší klubovna se čtyřmi stoly a televizorem. V přízemí je další klubovna vybavena kulečnickem, stolem pro stolní tenis a stolním fotbalem.

Psychohygienické podmínky:

Žáci mají zajištěno celodenní stravování ve školní jídelně. Této možnosti však využívají jen někteří. K ukládání potravin slouží žákům jedna starší chladnička v prvním podlaží. Namísto kuchyňky je na každém podlaží v malém výklenku umístěn dvouvařič s malou skříňkou. Nádobí používají žáci vlastní. Chybí vybavení pro mytí nádobí a pro ukládání suchých potravin. Proto mají potraviny žáci uskladněny na pokoji, zde také umývají použité nádobí, což je z hygienického hlediska nevhodné. **Domov není vybaven místností pro oddělené umístění žáka v případě jeho náhlého onemocnění (porušení § 1 odst. 3 vyhlášky č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže).** Čas určený ke studiu není v režimu dne pevně zakotven, žákům je v tomto směru ponechána určitá volnost. Studovat mohou na pokoji, v klubovně nebo v knihovně. Studenti konzervatoře mají možnost cvičit na nástroj v aule školy.

Z estetického hlediska působí nejlépe a útulně obě klubovny. Ostatní společné prostory, ale i většina pokojů působí chladným až neosobním dojmem, sokly na chodbách jsou oprýskané, zdi většinou holé. Květinová výzdoba se vyskytuje jen sporadicky. Menší nedostatky byly v době konání inspekce zjištěny i v úklidu pokojů (neumyté odpadkové koše, zašlá umyvadla). Tento stav byl údajně zapříčiněn delší nepřítomností jedné z uklízeček.

Povinná dokumentace je vedena a má dobrou administrativní úroveň. Při namátkové kontrole bylo zjištěno, že jsou používány neplatné tiskopisy "Osobní spis žáka". V několika osobních spisech scházely některé údaje.

DM splňuje své základní poslání, tj. zabezpečuje žákům výchovu, ubytování a stravování. Vychovatelé mají k ubytovaným žákům pěkný vztah, jsou jim nápomocní v řešení osobních i studijních problémů (potvrzeno i ve vyjádření členky samosprávy). Větší péči je potřeba věnovat estetickému vzhledu, zlepšování materiálně technického vybavení, odstranit zjištěné nedostatky v psychohygieně. Celkové hodnocení průměrné.

Školní jídelna

Tato je kapacitně využita asi tak ze tří čtvrtin, kvalita jídel byla po celou dobu inspekce velmi dobrá, prostředí kulturní a estetické, a dle sdělení vedoucí stravování, nemá kuchyň v současné době závažné materiální ani personální problémy.

Hodnocení spíše nadprůměrné.

5. ZÁVĚR

1 Závěry inspekce

Škola plní své deklarované vzdělávací i výchovné poslání velmi dobře a to s přihlédnutím jak ke schválenému vzdělávacímu programu, tak i k různé kvalitě přijímaných žáků, kdy někteří z nich nejsou na požadované potřebné intelektové ani morální úrovni tak, aby jejich vzdělávání bylo bezproblémové.

Mezi jedno z hlavních pozitiv tohoto vzdělávacího zařízení patří také mj. skutečnost, že se v poslední době ani nyní nesnaží nabízet a otevírat obory, na které není kvalitně personálně i materiálně vybavena. Je samozřejmé, že se najdou rezervy ve vybavení, používání pomůcek i metodických přístupech tak, jak je podrobně popisováno v kapitole 4.3 - hodnocení úrovně vzdělávání. Vcelku je však možno hodnotit tuto úroveň teoretické výuky i odborného výcviku jako lepší průměr.

Některé připomínky jsou adresovány domovu mládeže, kde jsou ubytováni i žáci ze ZŠ (sportovní oddíl). Samotná výchovná práce a vztah vychovatelů k ubytovaným žákům je hodnocen příznivě na rozdíl od materiálně-technického vybavení, estetického vzhledu a psychohygieny.

Celkově lze hodnotit toto SOU v porovnání se zařízeními stejného druhu a typu jako spíše nadprůměrné.

Podrobněji jsou již některá pozitiva i negativa obsažena v hodnocení týkajících se jednotlivých kapitol, na závěr jsou tedy uvedena pouze ta nejdůležitější zobecnění a rekapitulace:

Pozitiva:

- Citlivý a diferencovaný přístup vyučujících k žákům rozdílné intelektuální i morální úrovně.
- Nezanedbatelná pozornost je věnována rovněž výchovnému působení na žáky.
- Celkově spíše nadprůměrná úroveň teoretické výuky i odborného výcviku.
- Funkční systém výchovného poradenství včetně zajištění a realizace drogové prevence.
- Věnovaná pozornost žákům se spec. potřebami.
- Spolupráce s ÚP na integraci žáků s nedokončenou ZvŠ do vzdělávacího systému.
- Poměrně dobrá materiální vybavenost pomůckami pro výuku většiny odborných předmětů.

Negativa:

- U některých vyučujících rezervy v metodických a didaktických přístupech ve zhlédnutých hodinách (závěrečná shrnutí, zpětnovazební informace o efektivnosti vyučovací jednotky, různé formy hodnocení, využívání pomůcek, které jsou v dostatečné míře k dispozici).
- Kabinet českého jazyka není vybaven v dostatečném množství pomůckami a odbornými jazykovými příručkami.
- Výuka anglického jazyka je málo komunikativní a málo efektivní.
- Nedostatky zjištěné v materiálně technickém vybavení DM, v estetickém vzhledu, v psychohygieně.

4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolovaného SOU stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne ...9.12.1998.....

razítko

Podpis ředitele(ky) SOU:Mgr. Ivan Hrodek v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel SOU podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednačního protokolu ČŠI
Zřizovatel:	4.1.1999	065 12/99-0104
Školský úřad:	5.1.1999	067 258/98-3404
Rada školy:	---	---

6 Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
4.1.1999	067 1/99-3404	Jsou součástí zprávy